

BARINGKUAS

REBOLUSYONARYO A DYARYO TI UMILI ITI CAGAYAN VALLEY

TAWEN 2003 BLG.3

ISYU TI MAYO - HUNYO

P10.00

EDITORIAL

AGLAPLAPUSANAN DAGITI KRIMEN TI DINASTIYA DY!

Iti Isabela, ti Dinastiya Dy (*Dy-nastiya*) ti kangrunaan a mangparparigat iti umili. Ni Gobernador Faustino Dy, Jr., ti daulo daytoy. Isu't kangrunaan nga akin-iggem ti bileg-pulitika ken bileg-ekonomiya. Ti met 5th ID ti kangrunaan nga asu-aso na nga agserserbi kas parabantay kadagiti interes na.

Monopolyo da ti pulitika. Iturayan na ti dandani amin a mayor iti Isabela. Dua a kabsat na ti nakatugaw kas mayor, ni Cesar Dy iti syudad ti Cauayan ken Napoleon Dy iti ili ti Alicia. Nakatugaw met kas congressman iti maikathlo a distrito, babaen ti panagsuitik, ni Bodgie Dy. Adu pay a kabsat na ti aggandat a makaraman ti panagtakem iti mapaspasungadan nga eleksyon 2004 – ni Bong Dy iti Angadanan ken Alex Dy iti San Mariano.

LINAON

1 EDITORIAL

Aglaplapusan dagiti
Krimen ti
Dy-nastiya

5 AGDAMA A KASASAAD

Bagyo ti Protesta Kontra Iti
Dy-nastiya

7 TIGNAYAN TI MANNALON

Naballigian a Kampanya
Kontra Usura iti Jones ken
Echague

9 13,000 Pamilya Nagbenepisyo iti Kampanya ti Mannalon iti Baggao ken Gattaran

11 PAMMADAYAW

Pudno a Bannuar:
Wilfredo "Ka Siray" Vitus

13 DAMDAMAG ITI CAGAYAN VALLEY

20 KULTURA DANIW: SAPLIT TI BAGYO KEN IPUS-PAGI

KOMIKS: TANO

Ti *Baringkuas* ket maipablaak
maminsan kada dua a bulan.
Sisasagana nga umawat dagiti istap ti
kontribusyon nga artikulo, sursurat ken
aniaman a dillaw ken singasing tapno
mapadur-as pay daytoy.

Manipud panid 1

Ngem naikur-iten dagiti senyales ti pannakarebbek ti
dinastiya. Bumbumtak itan ti pempenpenen ti umili a
pungtot da kontra iti *Dy-nastiya*.

Nangilukat dagiti pasamak iti Abagatan nga Isabela, ti
panagsuitik ti bunggoy da *Dy-Aggabao* iti resulta ti espesyal
nga eleksyon idi Mayo 12 ken ti pannakapatay ni Jake
Soriano idi Mayo 15, ti baro a kasasaad a nangpabara iti
rikna tayo tapno pasingkedan ti kontra-*Dy-nastiya* a
taktakderan.

Nalawag nga impakita ti *Dy-nastiya* ti malunglungset,
bogus ken kontra-demokratiko a galad ti eleksyon iti
sistema a malakolonyal ken malapyudal. Naipaawat
kadatayo ti kinadangkok daytoy tapno laeng mapagtalinaed
ti kinabileg da.

Rumegregta manen ti tignayan a mangiyabante ti
tignayan ti umili ken lallalo a mapadur-as ti nalawa a
prente kontra iti dinastiya. Umat-atiddog met ti krimen na
kontra iti umili.

Ania kad' dagiti nalawag a krimen ti *Dy-nastiya*?

Umuna, kas ti nailanad iti ngato, ti monopolyo ti bileg
pampulitika ti kangrunaan a krimen na iti umili.
Bukbukodan ti dinastiya ti panagari ti bileg pampulitika ken
bileg pang-ekonomiya.

No adda kumontra kenkuana, pagilapan na ti kuarta.
Ipiten na ti pangkabiagan ti kumontra. Liplipeten na iti
pulitika. Ket no mapikon, patayen nan ti kumalkalaban
kenkuana. Adun a pammapatay ti maikaso iti *Dy-nastiya*.
Manipud pay idи 1960s agingga kadagitoy a panawen.

Maikadua, kangrunaan nga agum ken promotor ti
panangilukat ti nalalawa a dagdaga para iti benepisyo ken
usar dagiti dadakkil a burgesya kumprador ken
ganggannaet a negosyante ti panagminas. Kakumplot na
dagiti ahensya ti DAR, DENR ken Land Bank.

Isuna't kapigsaan a mangitantandudo iti interes ni
Danding Cojuangco, kadakkelan a burgesya kumprador iti
pagilian tayo ita a panawen. Kalatakan ditoy ti
panangipatungpal na iti mapangagum a Cassava Plantation
Project. Isuna met ti kangrunaan a mangidurduron ti Coal
mining ken coal-fired power plant. Ti kaipapanan dagitoy a
proyekto ket nasaknap a panangagum iti daga ken
pannakasabidong iti aglawlaw.

Maikatlo, isuna't kangrunaan nga instrumento tapno
maipasaknap dagiti produkto dagiti imperyalista nangruna

ti Bt Corn ken dadduma pay a GMOs. Salsalakniban na ti interes ti imperyalismo - ti Monsanto, Syngenta ken dadduma pay a multinasyonal a korporasyon a mangkonkontrol ti industrya ti bin-i, abono, pestisidyo ken herbisidyo. Ita, simmaknapen ti Bt Corn kas ti Yieldgard/DK818/909 ti Monsanto ken NK 5445/5447 ti Syngenta. Maperperdin ti salun-at ti masa nga epektu ti addaan pestisidyo na a mais. Kasta met a madidigran dagiti ayup ken aglawlaw. Ngem awan bibiang na ti kastoy a kasasaad tayo a mannalon. Pagragsakan na ti agserbi kadagiti dadakkel a kapitalista nga Amerikano.

Maikapat, awan pulos panangipateg na iti pagimbagan ti umili. Imbes a nayunan na ti suporta para iti serbisyo sosyal, ipapaidam na ketdi daytoy. Ibulsa na dagiti pondo kabayatan nga agkasapulan la unay dagiti umili.

Saan tayo a malipatan ti inaddang na a panangiserra kadagiti ospital iti sulsulinek a lugar. Lallalo a makaunget ti rikna tayo nga umili ita ta pinagbalin da a baraks dagiti elemento ti 5th ID ti ospital iti Villa Concepcion, Cauayan. Pilit itan a kalkaluban ni Gobernador Dy daytoy babaen ti panangipatungpal na ti Provincial Health Card a limitado laeng a bilang ti umili ti makabenepisyoso. Kagiddan na, saan na a bigbigen ti Philhealth Card a proyekto ni Congressman Edwin Uy idinto ta agpada a kuarta ti umili ti mangpondon kadagitoy. Ti kasapulan tayo ket libre ken naan-anay a serbisyo medikal lallalo kadagiti sulsulinek a lugar, ngem agintutuleng ti Gobernador.

Maikalima, daulo ni Dy ken 5th ID iti kumarkaro a panangliplit kadagiti karbengan kas tao, lallalo kadagiti sumupsuppiat iti turay ti dinastiya ken kadagiti kontra-umili a proyekto daytoy.

Namin-anu a daras nga impakita na ti kinadiktador, kinaawtokratiko ken ti kinaawan respeto na iti karbengan tayo a kas tao. Saan na a bigbigen dagiti karbengan tayo iti nawaya a panagtiton, panagsarita ken panagipaduyakyak.

Saan tayo malipatan ti inaramid na a panangsuspinde kadagiti mangmangged iti ospital ti San Mariano ken dagiti daulo daytoy iti nainkalintegan a panagprotesa da kadaytoy patakaran na a panangiserra kadagiti ospital. Saan na a bigbigen ti aniaman a nainkalintegan nga addangen ti umili kas ti resolusyon ti Sangguniang Bayan ti Ilagan a mangiparit koma iti field testing ti BT-Corn.

Kaudianan ti pasamak idi Hunyo 9, aldaw ti protesta iti CARP. Kaadduan kadatayo ti agkalkalikagum a mangipeksa ti

**Namin-anu a
daras nga
impakita na ti
kinadiktador,
kinaawtokratiko
ken ti kinaawan
respeto na iti
karbengan tayo a
kas tao. Saan na
bigbigen dagiti
karbengan tayo
iti nawaya a
panagtiton,
panagsarita ken
panagipaduyakyak**

Naruggianen ti dangadang kontra iti Dy-nastiya.

Palawaen ken patibkeren tayo pay ti popular a prente a kontra-dinastiya. Paayen tayo dagiti gandat na. Suppiaten ken ibulgar tayo amin dagiti kontra-umili a proyekto ken patakaran na.

Agingga't daytoy ket marebba!

rikriknaen mainaig iti parikut iti daga ken dadduma pay a pananggundaway, ngem saan na tayo a pinalubusan ni Gobernador Dy. Sinada da dagiti nagluganan tayo tapno saan a makadanon iti kapitolyo ti Ilagan.

Maikanem, maipatpatungpal itan ti nakaro a militarisasyon iti aw-away ken syudad. Kadagiti lugar a napigsan ti tignayan tayo nga umili, maigabgabur met ti tropa ti militar. Daytoy ti armas ti Dinastiya tapno maisalakan dagiti kontra-umili a patakaran da. Maysa a kompanya ti 21st IB ti inggabur na iti Hacienda Sta. Isabel. Bambantayan da ti mapangagum a cassava plantation project. Napalawlawan ti walo a kampo ti ili ti San Mariano. Adu pay ti maipatpatakder a kompanya ti CAFGU iti intero a probinsya.

Kakumbina ti kinaranggas ti panagirteng ti psywar. Target da uray dagiti tao ti simbaan. Nalaus ti panangharas ken pammarpardaya da. "NPA" ti sangkadagullit nga awag da iti Obispo ken dadduma pay a tao ti simbaan, dagiti progresibo nga organisasyon ken dagiti mannalon a mangsupsuppiat kenkuana.

"Terorista" met ti awag na iti Hukbong Bayan. Ngem saan kadi a karbengan tayo nga umili ti agarmas tapno labanan ti naranggas, kontra umili ken kontra-demokrasya a sistema a nakapaunegan tayo?

Maikapito, ni Gobernador Dy ti mabigbig a daulo ti pribado nga armada ken nadumaduma a kriminal a sindikato ti hueteng, droga, prostitusyon, carnapping, panangsuitik iti seguro (insurance fraud), ismagling ken dadduma pay. Ngem gapu't pigsat bileg na, palpalubusan ti agtuturay dagitoy.

Naruggianen ti dangadang kontra iti Dy-nastiya. Palawaen ken patibkeren tayo pay ti popular a prente a kontra-dinastiya. Paayen tayo dagiti gandat na. Suppiaten ken ibulgar tayo amin dagiti kontra-umili a proyekto ken patakaran na. Agingga't daytoy ket marebba!

Dagiti aramid ti Dy-nastiya mismo ti mangipapaawat kadatayo nga iti laeng gubat ti umili babaen iti armado a dangadang a marebbek dagiti agari-ari a dasig iti tukad lokal agingga't sangapagilian. Iti kasta, marisut dagiti basaran a parikut ti pagilinan ken magun-od ti pudno a demokrasya ken nailian a wayawaya.

Gibusan tayon ti panagturay ti Dy-nastiya. Ti aglaplapusan a krimen na kadatayo nga umili ket batugan tayo ti panagkaykaysa ken panaglaban, ta isu't kapipigsaan nga armas a makarebbek iti turay ti mananggundaway! **B**

ITI ABAGATAN NGA ISABELA

BAGYO TI PROTESTA KONTRA ITI *DY-NASTIYA*

Kadaytoy laeng a panawen a naimatangan iti Abagatan nga Isabela ti kastoy kapigsa a panaglaban da iti dinastiya Dy

Kinondenar ken sinuppiat ti nalawa nga umili ti panangsuitik ti dinastiya a Dy ti Isabela iti ispesyal nga eleksyon a nairussuat idi Mayo 12 ken ti panangpatay daytoy iti maysa a lider ti Bayan Muna idi Mayo 15.

Nagipaduyakyak ken limmaok kadagiti aksyon protesta ti rinibu a mannalon, tao ti simbaan, propesyunal, pulitiko nga anti-Dy ken dadduma pay nga umili tapno kondenaren da ni Gobernador Faustino Dy, Jr. Isu't utek kadaytoy nakakalkaldaang a pasamak. Kinondenar da met ti

AFP, PNP, COMELEC ken ti kandidato ni Dy a ni Atty. Georgidi "Gigi" Aggabao kas kakumplot ni Dy kadagiti nangisit a gandat na.

Idi Mayo 16, nairussuat ti maysa a motorcade ti nasurok 100 a lugan a nangrikos iti dandani amin nga ili iti Maikapat a Distrito ti Isabela tapno kondenaren ti napasamak a panagsuitik. Nasurok 1, 000 nga umili ti limmaok ditoy.

Idi Mayo 24, nairussuat manen ti motorcade nga ken tignay protesta tapno kondenaren ti panagsuitik ken kinaranggas.

Rinibu manen ti limmaok ditoy nga indauluan ti Diocesis ti Ilagan. Dinar-ayan met daytoy dagiti progresibo ken militante nga organisasyon kas ti BAYAN, Bayan Muna, DAGAMI ken dadduma pay. Kalpasan na, nagturong dagiti nagprotesta iti tabon ni Joaquin "Jake" Soriano.

Ni Jake Soriano ket municipal coordinator ti Bayan Muna iti Jones ken campaign manager ni Dr. Siony Abaya, ti nakalaban ti pasurot ni Dy a ni Aggabao. Pito a lallaki nga armado ti armalayt ken nakalugan iti maysa a pik-ap ti nangpatay kenkuana. Sisasango idi ti asawa ken dua nga annak na iti Barangay San Vicente, ili ti Jones.

Gurdo a panagsuitik

Nagurdo a sinuitik ni Dy ti resulta ti eleksyon a kongresyonal iti Maikapat a Distrito ti Isabela tapno makalusot ni Aggabao, nasinged a katalek ni Dy ken kabaggian ni Danding Cojuangco. Nairussuat ti ispesyal nga eleksyon kalpasan ti pannakatay ni sigud a Kongresman Antonio Abaya, asawa ti nakalaban ni Aggabao.

Basar kadagiti resulta ti eleksyon kadagiti munisipalidad, nalawag nga inabak ni Abaya ni Aggabao.

Ngem nabaliktad ti resulta apagdanon iti canvassing iti kapitolyo ti probinsya iti Ilagan. Sinigurado mismo ni Dy ken ti nagraira a tropa ti PNP ken AFP 5th ID PA ti "panagbilang," pabor iti manok na a kandidato.

Aktibo a nakibiang ti rebolusyonaryo a tignayan iti Abagatan nga Isabela iti napasamak iti ispesyal nga elekson. Imbulgar daytoy ti kinainutil dagiti reaksyunaryo nga elekson iti sidong ti malakolonyal ken malapyudal a gimong. Kagiddan na, nagpanawagan a gundawayan ti pasamak tapno labanan ken pakapsuten ti dinastiya a Dy.

Nagawis daytoy ti panagkaykaya dagiti amin a puersa a lumablaban kenni Dy. Iti basaran ti panangilaksid iti dinastiya ken ti kakumplot na a ni Aggabao. Ti paduyakyak ti Benito Tesorio Command ti BHB ket inyaramidan ti rinibu a kopya dagiti umili ken puersa nga anti-Dy ken anti-Aggabao ken impasaknap da dagitoy iti amin nga ili iti Maikapat a Distrito.

Iti aldaw ti elekson, iti amin a baryo a sakop ti larangan gerilya, ket nasaknap nga inlaksid dagiti umili ni Dy ken ti aso-aso na a ni Aggabao. Kadagitoy a lugar ket inlampaso ni Abaya ni Aggabao. Ti panagbotos ti umili iti kalaban ni Aggabao ket senyal a di da kayaten ti panagturay ti dinastiya.

Idi bimtak ti nasaknap a protesta laban iti panagsutitik ni Dy idi Mayo 13, adda iti posisyon dagiti rebolusyonaryo

a puersa iti Isabela tapno mangiyuna iti panangawis nga agkaykaya dagiti umili tapno padisien ni Dy ken dagiti pasurot daytoy iti poder.

Panangpatay kenni Soriano

Pimmiga ti dalluyon ti protesta laban iti panagsutitik idi pinatay da ni Soriano.

Nalawag a ni Gobernador Dy, kakumplot ti sumagmamano nga opisyal ti 5th ID ken dagiti lokal a pulitiko ti akin-utek kadaytoy. Resulta daytoy ti panagkedked ni Soriano a mapasuksokan ni Dy tapno suportaran na ni Aggabao.

Nabayag metten a sipsiputan ti paniktik ni Dy ken ti 5th ID ni Soriano kadagiti aktibidad na iti Bayan Muna ken ti pananglaban na iti sigud a kontra-rebolusyonaryo ken nadusa a mayor ti Jones a ni Jesus Sebastian. Dinusa ti NPA ni Sebastian iti uneg ti munisipyo idi Abril 2002.

Nasurok 24 nga oras kalpasan ti panangpatay kenni Soriano, maysa a soldado ti 502nd Brigade a nakalugan iti motorsiklo nga awan plaka na ti nangitulod ti maysa a peke a paduyakyak iti Bombo Radyo DZNC. Natakuatan a dagus ti Bombo a militar ti nangitulod

iti paduyakyak. Am-ammo dagiti taga-Bombo ti naka-motorsiklo a ni Rodel Gumaru Santos. Pampaneknekan daytoy ti pakainaigan ti kampo ni Dy iti krimen.

Agpampamarang ti bogus a paduyakyak a naggapu kano kenni Ka Delio Baladon, tagapagsarita ti NPA- Abagatan nga Isabela. Ibagbaga ti bogus a paduyakyak nga NPA kano ti nangpatay kenni Soriano. Ngem nalaka a nabisto ti kinabogus na basar iti inusar a logo ti BHB, pirma ti tagapagsarita, linaon ken estilo ti pannakaisurat na.

Imbulgar ti NPA-BTC ti kinabogus ti paduyakyak. Kinumpirma ni Ka Delio Baladon nga awan pakainaigan ti NPA iti pannakatay ni Jake Soriano. Imbulgar na nga aramid ti kampo ni Dy ken dagiti alipores na iti Jones a da Rodrigo Manuel, Francisco Paredes ken dagiti kakumplot da a militar.

Iti tabon ni Jake, agarup 2,000 nga umili ti dimmar-ay. Iti pulong parangal para kenkuana, kinondener dagiti tagapagsarita dagiti nangpatay kenni Soriano nga awan sabali no di ti bunggoy ni Dy. Nagserbi kas pinal a paset ti panagbasa ti pammadayaw ti NPA-BTC kenni Soriano. **B**

100,000 a mannalon iti Jones ken Echague, nagbenepisyo

NABALLIGIAN A KAMPANYA KONTRA USURA

Iti uneg ti 10 nga aldaw, naipagballigi ti 2 a kampanya a mannalon a maibaba ti interes iti pautang ken maisardeng ti panagsuitik dagiti komersyante iti 2 nga ili

Manipud Mayo 16 inggana't 26, nairussuat ti tallo nga aksyon masa iti Echague ken Jones a nilaukan ti nasurok 2,300 a mannalon manipud iti 33 baryo. Nagresulta daytoy iti pannakagun-od ti ad-adu a kiddaw dagiti mannalon. Nagbenepisyo ditoy ti nasurok 101,290 masa ti 106 baryo.

Daytoy ti nagun-od ti narecta ken nasaknap a kampanya a masa a nangrugi idi Nobyembre ken Disyembre ti naglabas a tawen.

Iti Echague

Idi Mayo 16, kinumpronta dagiti mannalon dagiti usurero-komersyante iti Community Center ti Echague. Dinarayan daytoy ti 1,000 mannalon manipud iti 18 baryo, iti panangidaulo ti Samahan ng mga Nagkakaisang Magsasaka ng Echague.

Idi laeng a napasamak ti kastoy a

panagtignay dagiti mannalon sadiyay.

Iti sango ti napigsa a protesta dagiti mannalon, nagkukumplot dagiti usurero-komersyante, ni mayor Leoncio Kiat a kadakkelan nga usurero ti ili, ken ti Municipal Council laban kadakuada. Awan ti napagkaykaysaan da kadaytoy umuna a kumprontasyon.

Inyiskedyul da manen ti panagtutungtong kalpasan ti uppata ngalda, iti panggep a paayen dagiti usurero dagiti mannalon.

Ngem saan da a napaay. Idi Mayo 20, a giniddanan ti piket ti 100 mannalon, nairupir ken nagun-od ti adu a kiddaw da:

- Naibaba ti interes iti pautang manipud 35% mapan iti 25% iti tunggal cropping;
- Nakissayan met ti plete ti mais dagiti mannalon nga ibibuyahe dagiti komersyante-usurero ti P5

iti tunggal sako, manipud P20 mapan iti P15;

- Naikkat ti bayad iti sako;
- Immannamong dagiti komersyante-usurero a makilo nga umuna ti mais sakbay a maburiki; ken
- Mabalinen nga aglako dagiti mannalon ti produkto da iti siassinnoman a pilien da a komersyante.

Indeklara dagiti mannalon kas pakauna a balligi ti kampanya dagiti nagun-od da. Nagbenepisyo ti 64 a baryo ti Echague ken ti 60,700 a mannalon.

Iti Jones

Naruggian ti kampanya iti Jones idi pay Nobyembre 2002. Nairussuat ti kumprontasyon idi Mayo 26 iti Municipal Auditorium. Dimmar-ay ditoy ti nasurok 1,200 mannalon manipud iti 15 baryo, nga indauluan ti Danggayon dagiti Mannalon ti Isabela - Jones Chapter (DAGAMI - Jones). Ginasut pay a masa a nakidapun iti palengke kadayta nga aldagay ti dimmar-ay iti

kumprontasyon.

Nagun-od dagiti mannalon ti dandani amin a kiddaw da:

- Naibaba iti 4% kada bulan manipud iti sigud a 7% ken 8% interes ti pautang;

- Naikkan karbengan ti organisasyon ti mannalon, kakuyog ti munisipyo, nga i-counter-check ti timbangsan ti trader. Iti kasta, maliklikan ti sinusuitik a panagtimbang;

- Saan unay nga agistriktu dagiti trader iti panagklasipikar iti ilako a mais, tapno saan a mabarat daytoy;

- Isubli met la ti trader dagiti mais iti nagyanan na a sako kalpasan a maburiki;

- Saanen a pabayadan ti trader dagiti sako;

- Maikkan ti maysa a cropping a kas pawawayway dagiti nakautang. Iti kasta ket mabayadan da ti utang da sakbay nga alaen ti usurero ti kolateral da;

- Nawayan dagiti mannalon nga agpili ti pangilakuan da't mais da. Saan dan nga obligado nga ilako met la dagitoy kadagit ni nagutangan da;

- Nagtutulagan pay a no labsingen ti usurero-komersyante dagiti napagkaykaysaan ket ibabawi ti munisipyo ti permit na nga agnegosyo.

Nagbenepisyoy kadagitoy a balligi ti 40,500 mannalon manipud iti 42 baryo ti Jones.

Nabalitukan nga adal

kiddaw?

Saan a voluntaryo nga inted dagitoy dagiti usurero-komersyante. Wennu manipud iti kinasingpet dagiti pulitiko.

Bunga dagitoy ti naummong a pigsa ken panagkaykaya dagiti mannalon. Inorganisa dagiti mannalon iti dua nga ili ti bukod da. Intakder ti Echague ti Samahan ng mga Nagkakaisang Magsasaka ng Echague ken dagiti tsapter daytoy iti adu a baryo. Inorganisa met ti tsapter ti DAGAMI iti Jones.

Nagun-od dagiti balligi babaen ti nagkukuyog ken militante a panagtignay dagiti mannalon.

Bunga dagitoy ti tured ken panggeddeng da nga agballigi. Iti sango ti nadumaduma a gandat dagiti militar ken pulisia a riribuken ken lapdan ti panagtignay da.

Pananglipilit

Kalpasan a maiballigi dagiti mannalon dagiti kiddaw da, liniplipit ida dagiti usurero. Panggep dagiti usurero nga ibabawi dagiti napagballigian da. Saan da pautangen lallalo dagiti mannalon nga agnanaed kadagitoy baryo a nangiyuna iti kampanya nga anti-usura.

Napapateg a balligi ti nagun-od dagiti mannalon. Makapalag-an iti sigud a narigat unay a panagiabag.

Ngem kasano a nagun-od dagiti nainkalintegan a

Ti katusoan kadakuada a ni Narciso Villanueva ti Jones ket nangiduron pay kadagit dadduma nga umut-utang kenkuana nga agpirma ti petisyon tapno dawaten iti mayor ti ili nga isubli iti sigud a nangato a porsyento ti interes iti pautang.

Saan met pulos nga akloren ti mayor ti Echague a ni Leoncio Kiat a saan kanon nga agpapautang daytoy kadagit pada na nga usurero. Ngem bistado isuna kas daulo dagiti usurero iti Echague.

Dadakkeli pay a laban

Kalpasan dagitoy naballigian a kampanya, lallalo pay a limmawa ti kameng ken impluwensiya dagiti organisasyon iti Echague ken Jones. Taltalmegan da itan ti panangpatibker iti organisasyon da.

Nakaturong ti panagkonsolida da iti panangsango iti umadani a dakdakkel pay a dangadang para iti daddadakkel a kiddaw da.

Ibababawi dagiti usurero-komersyante dagiti benepisyoy a nagun-od dagiti mannalon babaen iti panangliklik wennu direkta a panangtubngar iti katulagan iti baeten da ken dagiti mannalon.

Nakaro met nga impangato da ti presyo dagiti tagilako da ken ipapautang a bin-i ken abono, kagiddan ti pirmi a panangibaba iti presyo ti produkto a mais. Barbaraten ken suitik-suitiken met dagiti komersyante dagiti produkto a saba. Malaksid kadagitoy, nagadu a parikut iti daga ti mangrirrribuk iti kapanunotan dagiti mannalon iti Jones ken Echague. **B**

ITI GATTARAN KEN BAGGAO

13,000 PAMILYA NAGBENEPISYO ITI KAMPANYA TI MANNALON

Saan a nagsarimadeng dagiti mannalon agingga't nagun-od dagiti nainkalintegan a kiddaw da

Nagun-od dagiti mannalon ti balligi iti rali-kumprontasyon kadagiti usurero idi May 6 sadiay Tallang, Baggao, Cagayan. Naibaba ti interes ti pautang a kuarta iti 50%, ken 2% no abono ken pestisidyo. Nanayunan met ti P0.60 ti sigud a presyo ti mais.

Nagbenepisyo ti 21 a baryo. Sangapulo ket siam iti Baggao ken 2 iti Gattaran.

Limmaok dagiti mannalon ti surong Baggao (Agaman Sur, Agaman Norte, Agaman Proper, Remus, Alba, Dalin, Taytay, C. Versoza, San Antonio ken Pallagao) ken baba ti Baggao a Carrupian ken Bitag Grande.

Nagbenepisyo met dagiti mannalon nga agilaklako ti mais manipud iti Tallang, Dalla, Dapir, Kinamalig, Sta. Margarita, Barsat East ken Barsat West, Baggao; ken San Carlos ken T. Elizaga, Gattaran.

Nagkaykaysa a panagtignay

Binukel dagiti mannalon ti organisasyon iti tipak dagiti baryo iti surong ti Baggao, ti Panagkaykaysa dagiti Mannalon iti Surong ti Baggao (PDMSB). Naipauneg daytoy iti Kagimungan, ti organisasyon dagiti mannalon iti Baggao.

Lima nga usurero ti kalalatakan nga agpapautang

iti Baggao ken Gattaran. Isu da Boy Lim (a kadakkelan nga usurero), Sidro Duran, Johnny Bacud, Nestor Villegas ken ni Que.

Namindua a dasas a napan dagiti mannalon iti balay ni Lim, idi Marso 26 ken Marso 30. Saan na koma a kayat ti sumango. Ti kusinero na laeng ti binaon na a makitungtong sadiay barangay hall ti Tallang idi Abril 19-20. Idi May 6, naobliga daytoy a sumango gapu iti napigsa a tignayan masa.

Kadayta nga aldaw, binukel met ti AFP ti organisasyon a KALAHII iti Caruppian. Imbutaktaq da a daytoy ti sungbat ti AFP iti

panagrigrigat dagiti umili nga isu't ramut ti reboleusyonaryo a panaglaban da.

Ngem saan a dimmar-ay ditoy dagiti mammalon. Nagikabil da kadagiti nalabaga a *ribbon* iti bado da kas simbolo ti protesta ken panaglaban.

Dagiti benepisyo

Nagpirma amin nga usurero malaksid kenni Lim iti katulagan:

■ Imannamong da nga ipangato ti presyo ti mais iti P6.60/kilo manipud iti sigud a P6-6.10/kilo a presyo daytoy.

■ Kasta met, manipud iti 50 kilos/P1,000 (5%) ket naibaba iti 25 kilos/P1,000 ti interes iti kuarta a pautang (3%).

■ Nailaban da ti P10 a plete kada sako manipud iti sigud a P20-25.

■ Naipasardeng da ti panagburiki dagiti usurero ken saan a nainkalintegan a panagtrato kadagiti mammalon nga umut-utang. Kas ti panangdanog ni Lim iti mammalon uray kadagiti babbai.

Gapu ta saan a nagpirma ni Lim ken 4%/bulan laeng ti interes na manipud iti sigud a 10%,

Iti Tanglagan, naipangato ti presyo ti diro

Kasla apoy a kumarkaradap dagiti panagtignay ti masa tapno mangirupir ti interes da.

Inlaban ti masa sadiay Tanglagan, Gattaran ti panangpangato ti presyo ti diro iti P100/bote manipud iti P50/bote. Kinatungtong da ti gumatgatang ti diro a ni Brgy. Kapitan Cabacungan tapno maallukoy isuna.

Daytoy a panagtignay ket maysa laeng kadagiti panagabante a nagun-od ti tignayan a mammalon iti Gattaran manipud nagballigi ti kampanya mainaig ti presyo ti mais ken usura. **B**

nagkaykaysa dagiti mammalon a saanen nga agilako ti mais kanyana.

Balligi dagiti mammalon

Naimballigian a nailaban dagiti mammalon ti demokratiko a dawat da. Ngimmato ti mapanglaban a kapanunutan ken panagtalek da iti bukod da a pigsababaen ti ilalaok da mismo

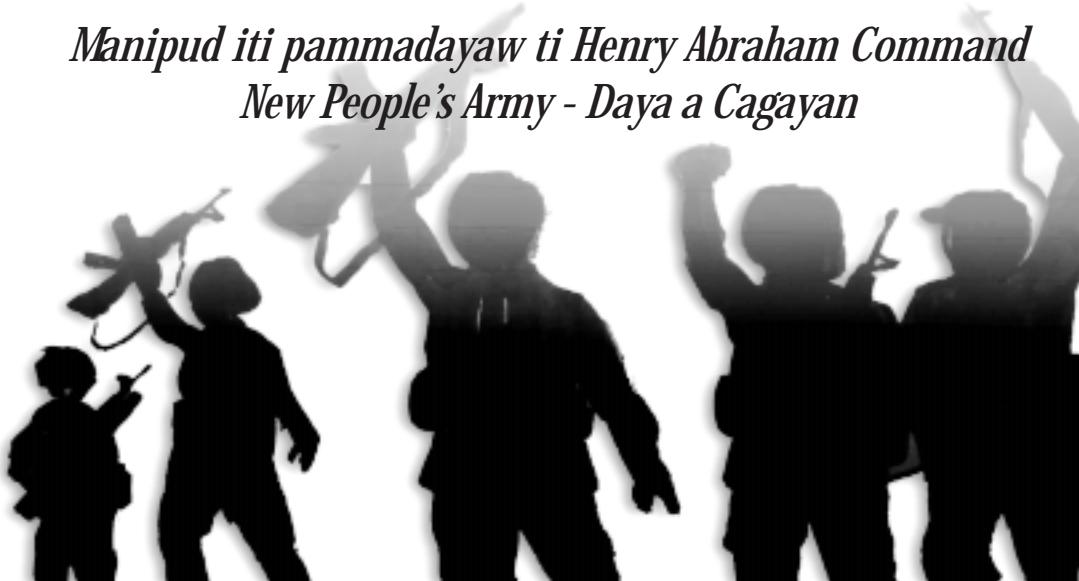
iti kampanya.

Rimmuar dagiti naduma-duma a porma ti panagtignay da. Nagsurat ken nagsao da iti radyo tapno ilawag dagiti dawat ken agpanawagan kadagiti mammalon ken dadduma pay a sektor. Naregget da a nangiwarais kadagiti polyeto ken babasaen sakbay ken iti mismo nga aldaw ti kumprontasyon. Inawis da a lumaok dagiti mammalon manipud iti adu a baryo.

Nakikaykaysa da kadagiti personalidad ken organisasyon a makatulong iti kampanya dagiti mammalon. Manipud iti kastoy a panagtignay, napaneknekan dagiti mammalon ti Baggao a tulbek ti panagkaykaysa tapno makagun-od ti balligi. **B**

Wilfredo “Ka Siray” Vitus PUDNO A BANNUAR

*Manipud iti pammadayaw ti Henry Abraham Command
New People's Army - Daya a Cagayan*

“ITULOY YO, KAKADDUA, TI PANAGREBOLUSYON!” Dagitoy ti maudi a sarita ni Wilfredo Vitus sakhay a napukaw ti anges na. Nagbuis ni Ka Siray iti labanan iti Agaman Sur, Baggao idi Mayo 4. Agtawen laeng ti 24.

Manipud kinaubing na, maymaysa laeng a dalan ti sinurot ni Ka Siray—ti dalan ti nailian demokratiko a rebolusyon. Dalan daytoy a dinalusan ken sinurot ti adu a kadasig ken kapamilya na.

Naggapu isuna iti rebolusyonaryo a pamilya. Dimmakkel iti uneg ti larangan a gerilya. Napuotan na ti nakaro a kinarigat, nakadakkelan na ti pannakagundaway ken pannakairurumen kas mannalon. Ammo na a ti armado a rebolusyon laeng ti makaited ti pudno a wayawaya.

Ti pannakatay ket gagangay a pasamak. Agduduma laeng iti kaipapanan na. Uppat a bulan laeng ti panagtignay ni Ka Siray kas nalabaga a mannakigubat ti NPA. No pay nabiit laeng a panawen daytoy, ti maudi nga uppat a bulan ti biag na ket nagserbi para iti umili. Nadagsen a pannakatay daytoy, kas kadagsen ti Bantay Sierra Madre!

Uppat a bulan pay laeng isuna iti sidong ti Hukbo, ngem napartak ken silulukat a nangimuli iti bukod na ni Ka Siray. Nalaka a katinnalakay ken naanus nga agpalawag kadagiti kakadua ken masa mainaig iti umno nga aktitud ken kapanunutan ti rebolusyonaryo. Naregget a nangipatungpal iti

aniaman a pagrebbengan a naidutok kanyana, gapu ta maawatan na ti kinapateg ti trabaho.

Kas pudno a rebolusyonaryo, awan imbilang na a “bassit” wenco “dakkel” a trabaho—amin ket para iti panangpadur-as ti rebolusyon.

Nasingpet, nagaget ken naandur iti sango ti aniaman a napadasan a rigat ken sakripisyos kas hukbo. Ti pannakaisina iti nagannak uray no bugbugtong nga anak isuna. Ti pannakaikuyog iti yunit nga agtigtignay iti erya a nakaro ken nairteng ti militarisasyon. Ken ti kadadagsenan a sakripisyos a maidaton ti maysa a rebolusyonaryo—ti pannakatay para iti naindaklan a misyon a wayaan ti tao manipud iti pananggundaway ti pada na a tao.

Ita ta immunan a nagbuis ti biag ni Ka Siray, pagiggeman tayo ti maudi a bilin na kadatayo. Piduten tayo ti naibbatan na nga armas. Ituloy ti panagdaliasat iti dalan a sinurot na. Ibayog ti armado a rebolusyon agingga’t balligi!

**AGBIAG TI LAGIP NI WILFREDO
“KA SIRAY” VITUS! AGBIAG TI
BARO A BUYOT TI UMILI! **B****

Surat ni Ka Siray

Nakita dagiti kakaddua daytoy surat idi urnosen da ti pak na kalpasan a natay. Awan petsa ti pannakaisurat na, ken saan nga ammo no sinno ti sinuratan na.

Daytoyen ti panawen a masapul tayo a tumakder manipud iti nabayagen a kinaulimek. Ilaban tayo dagiti karbengan a saan nga ikaskaso ti gubyerno. Ilaban tayo ti interes tayo ken ti interes ti nalawa nga umili.

Afkaykaysa tayo nga annak ling-et tapno baliktaden ti lubong ken tagikuaen ti kinabaknang a rumbung nga agpaay kadatayo! Adda kadatayo ti bileg ken pigsat tapno wayaan ti tunggal maysa.

Datayo nga agtutubo ti namnama ti pagilian. Saan tayo nga ilaksid, ketdi, pagiggeman tayo daytoy a kapanunutan iti panginaldaw-aldaw a panangipatungpal kadagiti rebbengen tayo.

Wayaan tayo dagiti magungundawayan babaen ti laing ken pigsat tayo. Awan dudua a sumuporta kadagiti Hukbo ta isuda ti pudno a buyot ti umili. Papigsaen tayo ti rebolusyon babaen ti panagsuporta kadakuada.

Saan tayo man nga agkita kadagiti sumarsaruno a tawen, siguradok a kakuyog dak latta a mangipinta ti nalabaga a tangatang.

Para iti umili,
Ka Siray

DAMDAMAG ITI CAGAYAN VALLEY

9 SOLDADO TI 52ND RC PA, NATAY ITI KONTRA-DEPENSIBA TI NPA

Siyam a soldado ti 52nd Recon Coy Elite Force ti Philippine Army ti natay iti kontra-depensiba ti Henry Abraham Command-NPA idi May 4, alas-5 ti malem sadiay So. Nangandulan, Agaman Sur, Baggao.

Nagpammarang kas NPA iti uneg ti baryo ti 10 a soldado ti 52nd RC manipud pay ti bigat. Paset daytoy ti operasyon militar ti nagkuyog a pwersa ti 41st IB PA, 52nd RC PA ken 117th PNP-Baggao a nagrugni pay Marso 28.

Panggep ti operasyon a butbutngen dagiti masa a kalaok iti nasaknap a kampanya iti panangpababa ti interes ti pautang ken panangpangato ti presyo kadagiti produkto ti mammalon.

PANAGLABSING TI AFP ITI KARBENGAN KAS TAO ITI BAGGAO

Umad-adu ti kasu ti panaglabsing iti karbengan kas tao dagiti umili iti Agaman Sur, Baggao. Napasamak daytoy idi nagoperasyon ti nagkuyog a pwersa ti 41st IB, 52nd Recon Coy ken PNP-Baggao idi Mayo 14.

Kalpasan ti kontra-depensiba ti NPA a nagresulta iti pannakatay ti 9 a soldado, pinakaro da ti panangranggas kadagiti masa:

■ Pamilya dela Cruz: ni Herminio, pinaturongan da ti paltog ti ngiwat na ken binutbuteng da; ni Romeo, binugbog ken binutbuteng da; ni Annaly, masikog nga inatap da nga NPA, ket ginuyod-guyod da sakbay a tinakawan da ti P3,000. Pinatay dagiti soldado ti 1 nuang ti pamilya dela Cruz ken mapukpukaw ti maysa pay. Kasta met a napukaw ti baboy, pato ken aso da;

■ Ginuyod-guyod ken binutbuteng da ni Pidong Dominsel, ken tinakaw da ti 7 a manok na;

■ Inatap da kas suporter ti NPA ni Kgwd. Randy Batalla; ken

■ 3 a kabataan ti dinanog da iti buksit kalpasan a saan a simmangpet ni Brgy. Kapitan Hector Barbosa, nga impaayab dagiti soldado kanyada.

Panggep dagiti soldado a butbutngen dagiti masa iti Baggao tapno malapdan ti napigsa a tignayan ti mammalon sadiay.

PROTESTA ITI ANIBERSARYO TI CARP

June 10, 2003 anibersaryo ti kontra-mannalon a Comprehensive Agrarian Reform Program. Kadaytoy nga aldaw, impeksa dagiti mannalon ti pungtöt da iti awanan-serbi a reporma kano iti daga ti nasukan-sukat a rehimien.

Prinotestaan dagiti dimmar-ay iti rali iti Manila idi Hunyo 10 ti kinabogus ti programa ti reporma ti daga ti gubyerno. Ken ti agtultuloy a pananggundaway ken panangirurumen dagiti usurero-komersyante, asendero ken gubyerno kadagiti mannalon. Inrupir dagiti mannalon ti karbengan da iti daga ken para iti nasaysayaat a panagbiag.

Idi Hunyo 9, naggiddan a nairussuat ti protesta iti Ilagan ken iti Tuguegarao.

Tuguegarao

Iti Tuguegarao, nagummong dagiti mannalon a naggapu iti Gattaran sadiy simbaan ti Iglesia Filipiniana Independiente iti Ugac Norte ken Katedral ti Katoliko. Iti grandstand ti Tuguegarao met a nagummong dagiti mannalon a naggapu iti Piat, Solana, Sto. Nino, Amulung, Alcala, Rizal ken Baggao. Nasurok 300 ti bilang dagiti ngrali.

Nakitabuno ti Alyansa dagiti Mannalon iti Surong ti Baggao ken dadduma pay nga organisasyon iti uneg ti Kagimungan ken Danggayan dagiti Mannalon iti Cagayan Valley.

Kalpasan ti programa, ngrali dagiti mannalon iti sango ti Department of Agrarian Reform. Inkawar da ti gate ti nasao nga opisina ken pinuoran da dagiti titulo da. Impakita da ti kinaawan-serbi dagitoy iti sango ti nasaknap a panangipaidam ken panangagaw ti gobyerno ken dagiti apo't daga iti daga dagiti mannalon.

Insayangkat met dagiti kabataan ti maysa a torch parade idi June 7 kas panagsagana iti rali kabigatan na.

Ilagan

Agarup 2,000 nga umili ti dimmar-ay iti tignay protesta a nairussuat iti Bonifacio Park sadiy Ilagan. Kaaduan ket kameng ti organisasyon a Danggayan dagiti Mannalon ti Cagayan Valley ken dagiti idadauluan a tsapter daytoy kadagiti ili ti Isabela.

Naggapu dagiti mannalon iti San Mariano, Ilagan, Naguillian, Benito Soliven, Jones, Echague, Roxas, Mallig, Quirino, Gamu ken dadduma pay. Nagummong da sadiy Guibang, Gamu ken Alicia. Tsinekpoyst dagiti PNP ti adu a lugan dagiti mannalon (*kitaen ti mainaig nga artikulo*).

Nagsao dagiti mannalon manipud iti amin a baryo. Impalawag da dagiti naduma-duma nga isyu a sangsanguen dagiti mannalon iti tunggal lugar. Nangruna ti panangagaw ti daga, kinaawan karbengan kadagiti suksukayen a daga, militarisasyon ken dagiti proyekto ti gobyerno a magpakpakaro kadaytoy a kasasaad kas ti ISF, SIFMA, contract-growing ken dadduma pay.

Sakbay ti kaaldawan ti June 9, nangirussuat dagiti mannalon ti

maysa a press conference sadiay Metro Manila. Impaduyakyak dagiti mammalon ti kasasaad nga agtaltalinaed nga awanan daga ti kaaduan kanyada iti Cagayan Valley iti laksid ti adu a reforma iti daga ti adun a rehimen. Kasta met a kinondesar da ti panangagaw ti daga ti kumplot a Dy-Cojuangco babaen ti panagpamula ti kasaba.

Nagpabuya kadagiti drama dagiti mammalon ken grupo ti kultura. Nagkanta ti kansyon ti protesta dagiti nagrali.

Kabigatan na, napan ti 49 a delegado ti Cagayan Valley iti rali sadiay Metro Manila iti mismo a kaaldawan ti anibersaryo ti CARP.

MANNALON A MAKIRALI, SINADA TI PNP KEN AFP

Agarup 1,000 a mammalon ti sinada dagiti taw-an ti PNP ken AFP idi June 9. Linapdan da ida babaen kadagiti nadumaduma a tsekpoyn a naipatakder kadayta nga aldaw. Panggep ti probinsyal a gubyerno a lapdan dagiti mammalon nga agrali tapno protestaan ti bogus a reforma iti daga ti reaksyunaryo a gubyerno.

Iti bigat ti Hunyo 9, tsinekpoyn ti PNP sadiay Ibil, Echague dagiti mammalon a naggapu iti Echague. Sinada dagiti pulis ti maysa a bus ken 2 a dyip ti mammalon a mapan koma makirali.

Nalapdan met dagiti mammalon a naggapu iti Jones. Umuna a natsekpoyn iti Dalibubon ti bus ken dyip a nagluganan da. Sa da natsekpoyn manen iti Ibil, Echague. Pilit da a pinaulog dagiti mammalon manipud iti lugan. Rinikisa ti PNP dagiti bag da.

Natsekpoyn met iti Lullutan ken Calamagui, Ilagan dagiti mammalon a naggapu pay iti Mallig Region.

Adu pay a mammalon ti sinada da iti Camp Upi ken iti Kapitolyo. Ipambar dagiti PNP a saan a naka-seatbelt ti drayber ket pinagmulta da ti P500. Piliten da met dagiti mammalon a mapan iti Tuguegarao tapno kano agseminar.

Dagiti kameng ti DAGAMI-Jones a natsekpoyn ket napan iti Bombo Radyo DZNC iti rabii. Imbutaktak da ti panaglabsing ti PNP iti karbengan da a makitabuno kadagiti aktibidad.

“Nagurnong kami ti kuarta ken nagsakripisyong gapu ta kayat mi a maipeksa dagiti karirikna mi a mammalon babaen kadaydiay a rali. Ngem napan da kami linapdan!,” nakuna ni Augusta Gabriel, mammalon a taga-Dicamay Dos, Jones.

Adu a pulis ken militar a saan a nakauniporme ti nangsiput kadagiti nakirali. Iti panggep a butbutngen isuda, inalaan da ti piktyur ken video dagiti mammalon.

'BAMBANTI PESTEVAL'

Ti masa a mammalon ket saan laeng nga agprotesta tapno ipadanon iti publiko ti diskuntento iti agdama a kasasaad da. Artista da met a mangparpartuat ti nadumaduma a langa ti arte tapno maipakita iti mayorya ti nakurapay a sasaaden da.

Idi laeng Mayo 19 sadiay Santiago City, Isabela a nangipakita dagiti

mannalon ti kastoy a langa ti panagprotesta. Iti panangidaulo ti DANGGAYAN ken nadumaduma a progresibo nga organisasyon, naala da ti atensyon ti umili babaen ti panangirussuat da ti parada dagiti dadakkel a bambanti.

Inawagan da ti parada kas Bambanti Pesteval, maysa a pamuspusan tapno ipaawat iti umili ti kinabogus ti irusrussuat ti Department of Agriculture a Harvest Festival.

Imparada da dagiti nagdadakkelan a bambanti a karuprupa da Gobernador Dy, Gen. Samuel Bagasin ti 5th ID, Danding Cojuangco, Presidente Gloria Macapagal-Arroyo ken Uncle Sam (US). Impalawag da a dagitoy ti pudno a peste a mangdidigra iti kabiagan dagiti mannalon.

“Awan ti nasken a rambakan dagiti mannalon,” kinuna ni Melchor Batalla, daulo ti Danggayan. “Agingga’t agrigrigat dagiti mannalon, adu pay a Bambanti Pesteval ti mairussuat!” innayon na.

Imparada da dagiti bambanti iti sentro ti syudad. Kalpasan ti parada, dinadael ken pinigis-pigis da dagiti bambanti kas panangipakita iti nakaro a gura ken pungtot ti umili kadagiti agar-ari a dasig. Sa da pinuoran dagitoy. Naggibus ti ‘Pesteval’ babaen ti panangirussuat ti uppat a minuto a *noise barrage*.

MAYOR TI SAN MARIANO, KINONDENAR

Kinondenar ti DAGAMI- San Mariano ti gandat a panangagum ni Mayor Jesus Miranda iti agarup 24 ektarya a daga iti Gangalan, San Mariano.

Idi Marso 16, naragsakan ti masa iti panagbisita ni Mayor iti Gangalan. Ngem pirmi ti pannakakigtot da idи naammoan da ti ranta na. Binallaagan na dagiti mannalon nga agsucksukay iti ag-agumen na a daga a no saan da agbayad iti inkeddeng na a P100,00 tunggal ektarya, ket isardeng dan ti panagsukay.

Ti tagtagikuaen ni Mayor Miranda ket klasipikado a daga a publiko. Paset ti daga a tagtagikuaen ti maysa nga Antonio Samaniego. Nasurok sangapulo a pamilya ti nabayagen nga agmulmula ti mais ken saba kadaytoy a daga.

700 PAMILYA, NAGPETISYON ITI MALACAÑANG TAPNO MAPUNAS TI TITULO TI MAYSA NGA ANTONIO SAMANIEGO

Siasinno ni Antonio Samaniego? Kasano a naaddaan daytoy ti titulo iti 2,800 ektarya kadagiti baryo ti Panninan, Gangalan, Ueg, Balagan ken Macayucayo iti ili ti San Mariano?

Nabayagen a suksukayen ti agarup 700 a pamilya daytoy a daga. Ti pakasdaawan da, ibagbaga ti gubyerno a klasipikado a forestal ti pinosisyonan da. Ket iti panangipagpagna da ti petisyon da, natakwatan da a nainagan gayamen iti saan da am-ammo nga apo’t daga.

Gapu iti kinaawan ti kaseguradoan ti panagtagkua da iti daga, taktakderan dagiti mannalon a ni kaanoman, saan da nga ipalubos a maagum ti suksukayen da. Patpatibkeren da ti organisasyon da iti sidong ti Alyansa Dagiti Katutubo a Mannalon ti San Mariano (AKMA). Kangrunaan a panggep da ti panangsalaknib iti kalintegan da iti daga.

Iti Hacienda Dimzon-Zulueta ken Hacienda San Antonio-Santa Isabel

NAKASAGANA TI UMILI A SUPPIATEN TI PANAGEMBARGO

Saan nga itulok dagiti mammalon iti Hacienda Dimzon-Zulueta iti Benito Soliven ken Hacienda San Antonio-Santa Isabel iti Ilagan nga embargoen latta ti Land Bank dagiti daga da. Irupruripir da ti istorikal, moral ken legal a basaran da iti panagtakua da iti daga.

Daytoy ti inkari dagiti lider-mammalon kadagiti nasao nga hacienda idi Hunyo 9 iti panagprotesta da iti Ilagan. Sungbat da daytoy iti panagballaag manen ti Land Bank a no saan da nga agbayad ti amortisasyon ti daga ket embargoen da ti suksukayen da a daga.

Iti Hacienda Dimzon-Zulueta, insardengen dagiti mammalon a bayadan ti amortisasyon ti daga iti Land Bank. Taktakderan da nga umanayen ti pannakaadipen ken mano pulo a tawen a panagbaybayad da idi panawen nga inturayan ida dagiti haciendero.

Kastoy met laeng ti taktakderan dagiti mammalon iti Hacienda San Antonio-Santa Isabel. Impaduyakyak da a nainkalintegan ti saan da panagbaybayad ti amortisasyon. Ginibusan dan ti nasurok sangagasut dua pulo ket tallo a tawen a panangallilaw ti reaksyunaryo a gubyerno kadakuada.

Sisasagana dagiti mammalon a suppiaten ti addangen ti lokal a gubyerno, Land Bank ken SMC a pamulaan ti kasaba dagiti suksukayen da a daga.

PANAGMINAS KEN PANANGITAKDER TI PLANTA TI KARBON, SINIGURADO NI GOB. DY

Sinigurado ni Gobernador Dy nga awan kanon ti lapped iti panangitakder na ti planta ti karbon iti Cauayan, Isabela. Pondoan daytoy dagiti ganggannaet nga agpupoanon manipud sadiay Germany ken Japan.

Kinondenar a dagus dagiti mammalon iti Naguilian, Cauayan ken Benito Soliven ken nadumaduma a sektor iti probinsya daytoy gandat ni Gobernador.

“Uray bayadan da kami, saan mi itulok. Ti kuarta ket mapukaw, ngem ti daga ket agtultuloy a pagbiagan!” kuna ti maysa a lider ti Alliance against Coal Mining-Isabela.

Nasurok 60,000 ektarya ti maagum a daga ti mammalon no matuloy ti proyekto.

Tapno maallukoy dagiti kapitan kadagiti apektado a baryo, impasyar pay ida ni Gobernador Dy iti Sual, Pangasinan tapno maipakita ti kinadalus kano ti planta ti karbon sadiay.

Tinakderan met ti Simbaan a Katoliko a tubngaren da ti makasabidong a planta ken mapangagum a panagminas. Ti karbon ti karugitan a pagpataudan ti kuryente iti intero a lubong.

MONOPOLYO DAGITI NATURAY ITI IFMA

Kinondenar ti DAGAMI-San Mariano ti monopolyo dagiti sumagmamano a pulitiko ken personahe iti Industrial Forest Management Agreement (IFMA) a nakapaunegan ti nasurok lima a ribo ektarya iti Ilagan ken San Mariano.

Ipapaidam ti gubyerno dagiti daga a suksukayen dagiti mammalon idinto a naglalawa nga ektarya ti iyawat da kadagiti sumagmamano a naturay a pulitiko.

Ninaganan ti DAGAMI da Mercy Uy, ex-mayor ti Ilagan; SP Member Cristina Go ti San Mariano; SB Member Carreon ti San Mariano, ken Señor Ruben Molina, administrador ti TABACALERA ken Plan International kas benepisyaryo daytoy a programa ti reaksyunaryo a gubyerno.

Nalawa a paset kadagiti konesyon dagiti nailanad a personahe ket sigud nga adda nakaposisyon nga agsucksukay a mammalon. Adun ti naimula da a sabsaba ken mejores.

Ti IFMA ket maysa a proyekto ti gubyerno tapno pamulaan ti nalalawa a daga a *logged-over* (sigud a nagtrosoan) kadagiti addaan a kapital nga indibidual wenco korporasyon. Ngem ti kinapudno na, maysa a pamuspusan da daytoy tapno agtultuloy latta ti panagtrosa da.

GOB. DY KEN BISE-GOB. RESPICIO, KINONDENAR TI UMILI

Kinondenar ti umili da Gobernador Dy ken Bise-Gobernador Respicio iti agtultuloy a panangliplipit da kadagiti umili, tao ti simbaan ken progresibo nga organisasyon.

Aw-awagan da Dy ken Respicio a “rebelde,” “maka-NPA” ken “terorista” dagiti mammalon, tao ti simbaan, ken dadduma pay a sumupsuppiat kadagiti proyekto ti probinsya.

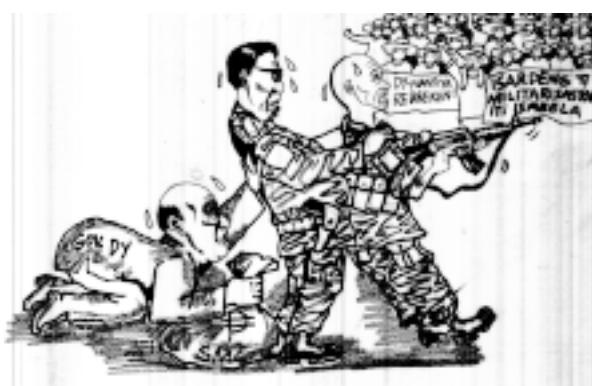
“Nainkalintegan ken karbengan ti umili a suppiaten amin a kontra-umili a proyekto ken patakaran ni Gobernador Dy,” ti impaduyakyak ti BAYAN Muna-Isabela.

“No pakamen mi dagiti marigrigat, kuna da a nasingpet kami a papadi. Ngem no saludsoden mi no apay nga agrigrigat ti umili, kuna da a

komunista kami,” ti insungbat met ni Padre Gregorio Uanan iti akusasyon ni Bise-Gobernador Respicio nga us-usaren dagiti papadi ti pulpito tapno awisen dagiti umili a suppiaten dagiti proyekto ni Gobernador Dy.

“Sinno ti manglablubsing iti freedom of speech ken freedom of assembly? Da Gobernador Dy ken ni Bise-Gobernador Respicio mismo!” ti indeklara ti DAGAMI.

Manon a dasas a linapdan dagiti militar ken pulis dagiti mammalon tapno agprotesta. “Isuda ti saan a mangbigbig iti karbengan mi nga agsarita, natalna nga agtitipon ken agipaduyakyak!” pammaneknek ti DAGAMI.

PANANGLIPLIPIT TI AFP ITI JONES KEN ECHAGUE

Sakbay a nairussuat dagiti kumprontasyon ti organisado a mammalon iti Echague ken Jones idi Mayo 16 ken Mayo 26, nangirussuat ti 502nd Brigade ti Philippine Army a nakabase iti Echague kadagiti operasyon tapno butbutngen ken lapdan ti umili iti panagtignay da.

Kinubkob ken hinaras da ti nasurok 100 lider mammalon a dimmar-ay iti asembliya dagiti mammalon iti Jones idi Abril 13.

Hinaras da pay dagiti lider-mammalon nga agsagsagana iti kumprontasyon idi Mayo 12 iti Echague. Inoperasyon da dagiti baryo a no sadinno ket napigsa ti tignayan a mammalon.

Impasaknap dagiti pasista a tropa nga NPA kano ti akin-utek kadagiti kampanya nga anti-usura. Ngem saan a pinati dagiti mammalon ti kastoy a linya ti militar. Ken uray dagiti mayor, bise mayor ken konsehal ti Echague ken Jones a timmakder kas *moderator* kadagiti kumprontasyon.

Iti kumprontasyon idi Mayo 16 iti Echague, nagraira dagiti *intelligence officer* ti ISAFP ken PNP a nangal-ala kadagiti nagan, litrato ken *video shots* dagiti mammalon.

Iti met kumprontasyon iti Jones idi Mayo 26, dua nga Armored Personnel Carrier (APC) ken adu a reimporment a PNP ken Army ti pinagtignay da.

Surut-suroten met ti paniktik ti 45th IB PA, a kas ti maysa a Sarhento Gomez ti Charlie Company, dagiti lider mammalon a limmatak iti mass media iti panawen dagiti kumprontasyon.

PROKLAMASYON NI AGGABAO, SAAN NGA INAWAT TI UMILI

“Awan kapada a kinarugit ken kinadarogas.” Daytoy ti agpapada a deklarasyon ti rebolusyonaryo a tignayan, nadumaduma a progresibo nga organisasyon ti umili, dagiti simbaan a Kristiyano ken ti istasyon ti Bombo Radyo DZNC mainaig iti panagsuitik iti espesyal nga eleksyon iti maikapat a distrito ti Isabela tapno maipangabak ni Abogado Georgidi ‘Gigi’ Aggabao.

Kinondenar da Ka Salvador del Pueblo, tagapagsarita ti NDF-Cagayan Valley ken Ka Delio Baladon ti NPA-Benito Tesorio Command, ti nagurdo a panagsuitik ti bunggoy da Dy-Aggabao. Inlanad da a maysa daytoy a krimen ti dinastiya Dy iti umili a nasken nga usigen iti Pangukuman ti Umili.

Nangiruar met ni Obispo Sergio Utleg ti Diosesis ti Ilagan ti maysa a Pastoral Letter a nangondenar iti nakaro a panagsuitik. Kiniddaw na nga ideklara ti eleksyon kas imbalido. Binasa ti Pastoral Letter iti amin a simbaan a Katoliko idi Mayo 17 ken naipablaak iti Phil. Daily Inquirer ken Star.

Ni Obispo Pandongan ti Iglesia Filipina Independiente ket nangibasa met ti Pastoral Statement a saan a mangbigbig iti resulta ti eleksyon. Naibasa daytoy iti amin a parokya iti Diosesis nga idauluan na. **B**

SAPLIT TI BAGYO KEN IPUS-PAGI

Ni Ka Moi

Iti ima dagiti sumagmamano nga agari-ari
ti saplit ti bagyo ket latigo a naulpit
napegges a sumungsungad, mangdidigra
mangparpartuat danag, mangpespeses ti lua

mangpugsat ti biag
lapped iti namnama
ti riniwriw nga adipen

Agmarmarka ti katawa ken saplit
iti rabaw ti daga a napno't ling-et ken dara

paspasalaen dagiti sanga
maruros ti bulong ken sabong
paruten a pilit ti ramut iti daga
dagiti kayo a saan nga agrukbab
iti saplit ti bagyo ken latigo

Up-upayen na dagiti babassit nga arapaap
itumtumba dagiti nanumo a kalapaw
pinagidda ti pagay, mais, ken kayo
rabrabsuten dagiti karissabong a bunga

itaytayab iti tangatang, lunglungsothen
lemlemmesen ti delubyo ti namnama
ken nagbambannugan dagiti marigrigat

Bagyo ti piknik dagiti nararawet nga appo
mangsabsab kadagiti inagum a bin-i ti lulua
ig-igupen a digo ti agburburek a ling-et
nipespes a dara ken lua ti in-inumen nga arak
lasag ken tulang a tinadtad, pinalukneng
rinumek ti kinaulpit ti nabiag a bagi
ket kasla nalamuyot a samiweng dagiti asug
maimanmansayag, maidatdaton dagiti adipen
iti panagpiesta dagiti agari-ari
iti gimong a lunglungsothen
dagiti awanan puso ken kararua

Ngem mabukel ken mabukel latta ti namnama
iti ima dagiti masa.

*Ni Ka Moi ket maysa a kadre ti rebolusyonaryo a
tignayan iti Amianan a Daya a Luzon*

TANO

